

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VIENKARTINĖS IŠMOKOS SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ IR ŠALPOS
IŠMOKŲ GAVĖJAMS ĮSTATYMO NR. XIII-2886 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIIIP-5149 (TAP-20-1986(3) (20-14523(3))**

2021-01-19 Nr. NV-114

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: Pateikti Vyriausybės išvadą dėl buvusių Seimo narių V. Kravčionok ir Z. Jedinskij pateikto siūlymo socialinio draudimo pensijų ir šalpos išmokų gavėjams, nevertinant jų gaunamų pajamų, kartą per metus (gruodžio mėn.) skirti vienkartinę 200 Eur dydžio išmoką.

Esama situacija:

- ✓ Lietuvoje iš viso yra apie 615 tūkst. senatvės pensininkų, apie 160 tūkst. netekto darbingumo pensijų gavėjų, beveik 98 tūkst. valstybinių pensijų gavėjų, apie 30 tūkst. našlaičių pensijų gavėjų, apie 60 tūkst. šalpos išmokų gavėjų, apie 5 tūkst. išankstinių senatvės pensijų gavėjų. 2020 m. lapkričio mėn. pensijoms išmokėta 288,8 mln. Eur.
- ✓ Pensijos kasmet yra indeksuojamos – jos didėja vidutiniškai tiek, kiek auga ekonomika ir gyventojų darbo užmokesčio fondas. 2021 m. socialinio draudimo senatvės ir išankstinės pensijos, netekto darbingumo (invalidumo) pensijos, našlių ir našlaičių pensijos didės 9,58 proc. Vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu 2021 m. sieks 440 Eur, o vidutinė pensija – 415 Eur (šiuo metu vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu sudaro 400 Eur, o vidutinė pensija – 377 Eur).

Esmė: Siūloma pritarti siekiui gerinti socialinio draudimo pensijų ir šalpos išmokų gavėjų finansinę padėtį, tačiau pačiam įstatymo projektui nepritarti, kadangi:

- ✓ įgyvendindama Aštuonioliktosios Vyriausybės programos siekius užtikrinti nuoseklų socialinio draudimo pensijų ir šalpos išmokų augimą, pagal augantį darbo užmokestį didinti socialinio draudimo pensijas, mažinti skurdą ir pajamų nelygybę, numatant kompleksines priemones, skirtas vienišų pensijų ir šalpos išmokų gavėjų padėčiai gerinti, taip pat peržiūrėti socialinio draudimo pensijos bendrąją dalį, kad jos dydis būtų kuo artimesnis minimaliems vartojimo poreikiams, **Vyriausybė numato pensijų ir šalpos išmokų gavėjų problemas spręsti sistemiskai ir parengti bei įgyvendinti kompleksines priemones, užtikrinančias nuoseklų pensijų ir išmokų, mokamų kiekvieną mėnesį, didinimą;**
- ✓ universalios išmokos skyrimas, nevertinant asmens gaunamų pajamų, ir tik vieną kartą per metus, **nebūtų efektyvi atskirties mažinimo priemonė ir iš esmės nespręstų pensijų gavėjų finansinės padėties pagerinimo,** o, priešingai, sudarytų prielaidas sumažinti pasitikėjimą socialinio draudimo sistema, nes nurodytoms problemoms spręsti reikia imtis kompleksinių priemonių;
- ✓ **lėšų poreikis sudarytų apie 180 mln. Eur.** Atsižvelgiant į dėl COVID-19 pandemijos išaugusį neapibrėžtumą, pagal atnaujintą šalies ekonominės raidos scenarijų 2021 metais numatomas mažesnes pajamas, didesnę valdžios sektoriaus deficitą ir skolą, pažymint, kad, **ir toliau priiimant papildomus ilgalaikius išipareigojimus ir augant valdžios sektoriaus skolai, valstybės skolos lygis vidutiniu laikotarpiu (2021–2024 m.) priartėtų prie 60 procentų bendrojo vidaus produkto ir tai keltų riziką viešųjų finansų tvarumui,** 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nenumatyta skirti

papildomų lėšų siūlomoms nuostatomis įgyvendinti, darytina išvada, kad **prisiimti papildomų finansinių įsipareigojimų galimybių nebus.**

Atitiktis Vyriausybės programai: Atitinka siekį užtikrinti nuoseklų socialinio draudimo pensijų ir šalpos išmokų augimą, mažinti skurdą ir pajamų nelygybę, numatant kompleksines priemones, skirtas vienišų socialinio draudimo pensijų ir šalpos pensijų gavėjų padėčiai gerinti.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta iki 2020 m. lapkričio 11 d.

Derinimas: Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Teisingumo ministerija ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba bei patikslintas pagal Finansų ministerijos redakcinę pastabą.

Projektas svarstytas 2021-01-12 tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal pasitarimo metu pateiktas pastabas bei Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome nutarimo projektą **svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.**

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt